

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: rocznie kor. 32—, kwartalnie kor. 8—, miesięcznie kor. 2-70, za odroczenie 40 hal. miesięcznie.
Adres Redakcji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi:
na prawinoli: rocznie kor. 40—, kwartalnie kor. 10—, miesięcznie kor. 2-40. Za granicą: kwartalnie kor. 18—, rocznie kor. 52—.
Adres Administracji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

Numer pojedynczy 14 hal.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Numer pojedynczy na prowincję 16 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje samoistny przedsiębiorca tego działu Jan Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, przy ulicy Jagiellońskiej 7 (róg ul. Szewskiej). (Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 10 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Haussmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek. W Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette, directeur, rue Coumartin.

Nr. 176.

Kraków, Sobota dnia 4 Sierpnia 1900.

Rok VIII.

Jutro, w niedzielę, o godzinie 8 zrana każdy prenumerator „Głosu Narodu“ otrzyma czwarty numer niedzielnego ilustrowanego

„Głosu literackiego i społecznego“

który stale co niedzielę doręczany będzie bezpłatnie wszystkim naszym abonentom.

Prenumeratorowie abonujący dziennik z rozeszeniem, otrzymać go powinni wszyscy najpóźniej do godziny wpół do 10 zrana. Prenumeratorowie odbierający dziennik w Administracji (Garbarska, 7) zechcą się zgłaszać po numer zaraz o godz. 8 zrana, nie później jednak, jak do godziny 10 przed południem, gdyż o tej porze lokal Administracji ze względu na niedzielę zostanie zamknięty.

CO ŻYCIE NIESIE.

UWAGI.

Znowu zgasł jeden płomień słomiany fantazji, czy porywu, pozostawiając tylko brudny popiół bezradności i niedołęstwa. Kilkanaście dni temu huczało po dziennikach o sprawie reformy centralnego komitetu wyborczego; „Słowo polskie“ wytaczało ciężkie armaty na małą forteczkę konserwatyzmu, niby bokserzy na poselstwo angielskie w Pekinie, „Czas“ i dzienniki pokrewne odstrzeliwały z dział obłączonych i śmigownic, „Głos Narodu“ nawoływał do rozejmu, a raczej obłączonych do rozumu, aby zamiast wojny i nienawiści zaczęła się w tym kraju jakaś praca.

Wszystko to ucichło; opozycja, nie mogąc się zdobyć na szczery, polityczny program, postanowiła zostać opozycją i ograniczyć się do „brudzenia“ urzędowym kandydatom w okręgach wyborczych, a komitet centralny, nie mogąc znowu zdobyć się na siłę i odwagę reformy, rad został w dawnym składzie i starych szatach, myśląc sobie w skrytości serca: „A nuż tym razem jeszcze się uda“.

Nie śniło się zatem komitetowi centralnemu ani o rozszerzeniu programu, ani o wezwaniu szerszych warstw społecznych do udziału w naradach. Strusie nie potrafią nigdy zrozumieć, że kryjąc głowę w piasek ułatwiają tylko myśliwym zdobycz.

Wszak teraz była pora do okazania krajowi życzliwości i dobrych chęci, wykazania czynem bezpodstawności zarzutów radykałów z pod ciemnej gwiazdy w stylu Nawrockiego, teraz był czas naprawienia zaszarganej w kraju opinii i pozyskania sobie zaufania wyborców.

Tymczasem nic się nie stało; wobec tego trudno już nadal się ludzi i oczekiwać jakiegokolwiek „czynu“ dla dobra kraju i społeczeństwa. Potrzeba widocznie zupełnej porażki zakamieniałych konserwatystów, potrzeba koniecznie tryumfu nieobliczalnych i z niczem się nie liczących radykałów, aby ludzie, jak to mówią, przyszli po rozum do głowy. Jeżeli by ta burza w istocie oczyściła powietrze i zdolna była otworzyć oczy społeczeństwu, wykazać bezsumienność i przewrotność radykalnych żywiołów, tak samo jak panowanie konserwatystów ich przeżycie się i niedołęstwo wykazało, wówczas wypadałoby życzyć sobie tej burzy.

Czegóż bowiem doczekamy się w dzisiejszym stanie rzeczy: coraz większego rozluźnienia wszelkich społecznych węzłów, coraz głębszego roz-

stroju, coraz bezsumienniejszej agitacji; komitet centralny swoją biernością i uporem staje się z każdym dniem bardziej pożądanym sprzymierzeńcem agitatorów, toruje im pewną drogę do popularności wśród zniechęconego i wprost znużonego zapiekłością kliki, społeczeństwa.

Okres wyborów uzupełniających z miast biegnie ospale, ciężko, leniwo. W Wadowicach naznaczono pierwsze zgromadzenie wyborów na dzień 19 sierpnia, gdy wybory odbyć się mają już 4 września. Z innych okręgów nawet o zgromadzeniach wyborców nie słychać. Tylko po cichu wypływają kandydatury, wśród których trudno dopatrzeć się ludzi poważnych, zdolnych, o cywilnej odwadze lub bodaj dobrych chęciach dla ogółu.

N. p. w okręgu Krosno-Sanok, obok zupełnie niewyraźnej kandydatury p. Świerczyńskiego, sekretarza Magistratu, idącego na emeryturę (charakterystyczne, że w kraju, gdzie potrzeba posłom siły i energii większej, niż gdziekolwiek, ster spraw krajowych pachnie emerytom) wysuwają kandydatury tacy panowie, jak p. dr Jungdfein z Krosna, jednostka aż nadto przeciętna w życiu publicznym, zupełnie nieznaną i naturalnie tak dobrej tuszy, że nieboszczyk Szekspir byłby od razu uspokojony co do idei, które zrodzić może ta głowa. Z Sanoka kandyduje podobno rozpierający się w tamtejszym magistracie „szmeigeles Goldhammer, operator kasowy, którego gęsiach rządów w mieście mają już wyżej uszu wszyscy chrześcijańscy mieszkańcy.

Co więcej, mówią jeszcze o trzeciej kandydaturze: adwokata żyda Nebenzahla, którego ambicje stoją w odwrotnym stosunku do ilości jego komórek mózgowych i który w życiu publicznym o tyle brał udział, że był długi czas sekretarzem sanockiego Towarzystwa muzycznego i grywał podrzędne role w teatrach amatorskich. W mieście znany jest pod humorystycznym pseudonimem „Napcia“ i gotów z tego powodu przy wyborach stracić wiele głosów. Przeciw tym „perłom“ wyłowionym na sanockim bruku stoi jeden poważny kandydat p. Kazimierz Lipiński, były dyrektor fabryki wagonów w Sanoku, który jednak także, moim zdaniem, nie posiada odpowiednich warunków na męża politycznego. Oto próbki kandydatów. Z takich wyborów nie wypłyną ani niebezpieczni dla kliki ani pożyteczni dla opozycji; zostanie tylko rzecz najgorsza: agitacja, rozgoryczenie, niechęć, niedowierzanie, i ta okropna leniwość w pracy sejmowej, polegającej na gadaniu tylko, interpelacjach do rządu i „cichem“ udzielaniu różnych koncesyj na różne nawet bardzo „zaszczytnie“ znane nazwiska, po za którymi zwykle siedzi przyczajony żydek.

Widocznie zapisano w księgach tam w górze, że nad Galicją musi się wypełnić jakaś z góry nakreślona suma przeznaczeń, do której warunków dostarczą: apatja, zła wola, geszefciarstwo i głupota.

Wśród grozy anarchizacyjnych zamachów zorganizowanych już w formalną wyprawę na koronowane głowy, los daje ludziom osłodę w zdarzeniach, które pobudzają do zdrowego, serdecznego śmiechu. Są to niby humorystyczne ilustracje wielkich wypadków towarzyszące zwykle poważnym artykułom prasy.

Mamy tedy kazanie na okręcie a raczej „okrętowe“. Wyraz ten znaczy w tym wypadku okręcanie się w kółko około jednego punktu swojej wielkości a także zawracanie ludziom głowy na lewo.

Wielki „żeglarz“ niemiecki wziął tym razem Mojżesza za punkt wyjścia swoich ewangelicznych

wywodów, zapewne dlatego, że jako król chrześcijański wyznaje zasadę: oko za oko, ząb za ząb, ręka za rękę i tak dalej odnośnie do wszystkich członków ludzkiego ciała.

A kiedy gromkim głosem huczał imperator, kłaniały się pikielhauby i wzdychały głęboko, piwem nalane niemieckie żołądki, potakując mówcy, że „chwila, w której zabrzmi trąba do szturm, będzie dla tych, co do szturm pójść muszą, najrozkoszniejszą i najbardziej upragnioną chwilą“. Mocarz-mowca powiedział, że sam oręż nie wystarczy do zwalczania wroga; trzeba także modlitwy, którą wzywała bożego błogosławieństwa, aby każda kula trafiła a każdy granat aby niósł tak pożądaną dla europejskiej cywilizacji spustoszenie.

„Potrzeba dwojakich zastępów: walczących i modlących się. Ja, mówił Złotousty, zostanę w kraju z tymi drugimi, muszę bowiem czuwać nad prawowiernością i skutecznością modłów. To też wasze zwycięstwo, jak sami widzicie, będzie wyłącznie moim dziełem tak samo, jak zwycięstwo żydów nad Amalekitami było dziełem Mojżesza“.

Podają jako rzecz pewną, że szachowi perskiemu po zamachu dano do przeczytania tę mowę. Był to istny kordział dla rozstrojonych nerwów władcy Wschodu. Zdrowy śmiech, to przeciw lek najskuteczniejszy. Zaraz też po zamachu zwiedził szach fabrykę naboju, wydawszy przedtem rozkaz, aby świta modliła się o morową zarazę na wszelkich anarchistów.

Tak więc Żeglarz-mowca przynosi swoim słowem dobro: otuchę walczącym, odwagę modlącym się o błogosławieństwo dla rzezi, pociechę koronowanym kolegom. Równocześnie jedzie tryumfalnie do historii, choć ona gorliwiej uwiecznia zbrodnie i głupstwa, niż cnoty i bohaterstwa.

I w niebie znajdzie przychylnę przyjęcie ta mowa. Jedną z jej zdań końcowych brzmi dosłownie: „Tak, żyje jeszcze stary Bóg! (młody mówi — Przyp. Red.) Wielki mój sprzymierzeniec Pan Bóg „urzęduje“ jeszcze („regiert“), on też pokieruje swoją świętą sprawą“.

Biedna ludzkość! co też ona nie cierpi w upałach, które nie oszczędzają wcale jej wybrańców. Czemuż medycyna, mimo Röntgena, bezsilna stoi wobec czarnych mocy, miesających tak zwane „klepki“ biednym doczesnym mózgom!? Wskutek tego trudno jest zrozumieć wielkie idee, rzucane światu w słowach sprzymierzeńców sił niebieskich, które w tej chwili są już zmobilizowane na chińską potrzebę.

Zobaczmy. A nużyby siły niebieskie zbuntowały się przeciw „mowcy“ i, połączywszy się z synami niebieskiego państwa, zechciały urządzić niespodziankę „świętym“ niemieckim zastępom?

O, wtedy zemsta. Wtedy wzorem Kserksesa, który kazał batami smagać morze, padnie tyśiące ostrych strzałów z armat niemieckich w stronę nieba, a „mowca“ gotów wejść w przymierze z jakim chińskim lub mandżurskim bogiem i będzie w niebie bardzo źle. *Keryks.*

Zbrodnie anarchizyczne.

Historja zbrodni anarchizmu.

W październiku 1876, wkrótce po śmierci twórcy anarchizmu Bakunina, odbył się w Bernie tajny kongres anarchistów, na którym sformułowano teorię anarchizmu w słowach: „Rób, co ci się podoba“, tudzież „wszystko należy się wszystkim“. Celem urzędowania tych formułek uznał kongres za potrzebne:

Kupujcie tylko u Chrześcian!

1) Zniesienie własności, a więc walkę z kapitałem, z wszystkimi przywilejami, np. dziedziczością, i z „wyzyskiwaniem ludzi przez ludzi“.

2) Zniesienie ojczyzny — a więc usunięcie wszelkich granic państw i walki ludów z ludami.

3) Zniesienie pojęcia państwa — a więc walkę przeciwko wszelkiej władzy, wybranej czy nie, dzie dziennej czy czasowej, tudzież przeciwko parlamentaryzmowi, szczególnie wstrętnemu anarchizmem.

Odtąd teoria anarchizmu zaznacza się czynami coraz to groźniejszymi i potworniejszymi, które w ostatnich latach przybierają rozmiary straszliwej epidemii europejskiej.

Odtąd jako główne ognisko anarchizmu przedstawia się Francja, skąd prąd ten oddziaływa najsilniej na ościenną Hiszpanję i Włochy. I tak w r. 1877 Krapotkin pod przybraną nazwą Lewaszowa zjawia się na kongresie rewolucyjnym w Verviers. W roku 1878 wychodzi pierwsze piśmiśko anarchistyczne „Avant-Garde“, pod redakcją Krapotkina i Brousseau i wydającą się zamachy Hoedela (który się wyraźnie przyznaje do anarchizmu) i Nobilinga na cesarza Wilhelma I (11 maja i 2 czerwca), Moncasiego na króla Alfonsa XII hiszpańskiego (25 października) i Passanante'go (17 listopada) na króla Humberta. — W tymże roku w Fryburgu odbywa się kongres anarchistyczny, któremu Elizeusz Reclus wręcza pamiętnik, rozbiegający trzy pytania: „Dla czego jesteśmy: 1) rewolucjonistami, 2) anarchistami, 3) kolektywistami?“ Odpowiedź brzmi: „Jesteśmy rewolucjonistami, ponieważ żądamy sprawiedliwości. Nigdy postęp nie dokonał się samą pokojową ewolucją, lecz dzięki nagłej rewolucji. Chociaż praca przygotowawcza odbywa się z wolna w umysłach, urzeczywistnienie idei następuje nagle. Jesteśmy anarchistami, którzy nie uznają żadnego pana i nikomu nie rozkazują. Niema innej moralności, jak w wolności. Jesteśmy także międzynarodowymi kolektywistami, ponieważ rozumiemy, że życie jest niemożliwe bez pewnego społecznego ugrupowania.“ Z czystą teorią anarchizmu to ostatnie zdanie się nie zgadza. Ostatecznie wymieniony kongres oświadczył się co do zasad: 1) za kolektywistycznym przyswojeniem (wszystkim) bogactwa społecznego; 2) za zniesieniem państwa pod wszelką formą, nie wyjmując tak zwanej „agencji centralnej służby publicznej“ (proponowanej przez niektórych umiarkowanych anarchistów); co do środków: 1) za propagandą teoretyczną; 2) za akcją powstańczą i rewolucyjną; 3) wybory nie mogą być podstawą prawa publicznego, zdolnego urzeczywistnić tak zwane zwierchnictwo ludu; jako narzędzie, wybory są zawsze niebezpieczne. W tej mierze więc kongres anarchistyczny stanowczo odstąpił od teorii socjalnej demokracji, zwłaszcza niemieckiej.

W roku 1879 Krapotkin, Duartheray, Herzig

w Genewie w miejsce „Avant-Garde“, wydają nowe piśmiśko anarchistyczne: „Le Révolte“. Na kongresie w Chaux-de-Fonds Krapotkin wzywa do propagandy czynu. Zamach Ottero Gonzalesa na Alfonsa XII (30 grudnia).

Rok 1880. Na kongresie w Szwajcarii Krapotkin zaleca zamiast wyrazu „kolektywizm“ (zbyt zbliżonego do socjalizmu) używać wyrażenia: „komunizm anarchistyczny“, co jest właściwie contradictio in adjecto.

Roku 1881 delegaci anarchistyczni zrywają paryski kongres socjalistyczny (22 maja), który się oświadcza za korzystaniem z wyborów. Kongres anarchistyczny w Londynie (w lipcu) wygłasza konieczność połączenia z teorią propagandy czynu. Z powodu różnych mów, wypowiedzianych na tymże kongresie, Krapotkin wydalony ze Szwajcarii.

Rok 1882 Nagłe rozpowszechnienie się anarchizmu w południowej Francji, zwłaszcza w Lugdunie. Zaczyna tam wychodzić: „Le droit social“, w którym Jan Grave pod pseudonimem Jehan le Vagre, ogłasza swą „Société au lendemain de la Révolution“. Następują zaburzenia w kopalniach Montceau les Mines, wybuchy dynamitowe w teatrze Bellecour i w biurze dla popisowych w Lugdunie. Dwie córki Elizeusza Reclusa w głośny sposób zawierają t. zw. mariage libre. Krapotkin uwięziony w Thonon.

Rok 1883 Niemiecki anarchista i były poseł Most osiada w Nowym Jorku, gdzie za pomocą dziennika „Freiheit“ rozwija nemiętą propagandę anarchistyczną. W Lugdunie proces 66 anarchistów. Krapotkin skazany na sześć lat więzienia. W marcu w Paryżu krwawa demonstracja anarchistów na Esplanadzie Inwalidów. Zaburzenia anarchistyczne w Hiszpanji („czarna ręka“) i we Włoszech. Przygotowane zamachy, celem wysadzenia w powietrze pomnika w Niederwald i zgromadzone tam wszystkich monarchów niemieckich (w październiku). Zamachy i zabójstwa anarchistyczne w Wiedniu.

Rok 1884. Aresztowanie Reinsdorfa i Mildemberga, instygatorów zamachu na pomnik w Niederwaldzie. W Paryżu kongres w sali Levis wzywa robotników „zdeptać uszanowanie własności i zdobyć się na odwagę zabrania w sklepach, czego im potrzeba na życie“. Zamachy i morderstwa anarchistyczne w Wiedniu (Kammerser, Stellmacher i t. d.)

Rok 1885. Reinsdorf i współnicy skazani na śmierć i powieszani w Lipsku. „Le Révolte“ przenosi się do Paryża. Krapotkin ogłasza: „Paroles d'un Révolté“, a E. Reclus: „Les produits de la terre“.

Rok 1886. Krapotkin uwolniony z więzienia. Zaburzenie w Decazeville; zabójstwo inżyniera Watrina. Strzały z rewolweru anarchisty Gallo w giełdzie paryskiej. Zaburzenie w Charleroi; zrabowanie fabryki i klasztoru. Strajk w Chicago, wybuch bomby rani

80 osób, 7 anarchistów skazanych na śmierć.

Rok 1887. Czterej anarchiści w Chicago powieszani, dwaj ułaskawieni, siódmy popełnił samobójstwo zapomocą zatrutego papierosa.

Rok 1888. W Paryżu wychodzi nowy dziennik anarchistyczny: „Père Peinard“.

Rok 1889. Broszury anarchistyczne: „Dzuma religijna“ Mosta, „Philosophie de l'anarchie“ przez Malato, drugie wydanie: „Société future“ J. Grave'a.

Rok 1890. W Londynie zaczyna wychodzić: „L'International“, jako główny organ propagandy czynu. Anarchiczne zaburzenia w Wienne i innych miejscowościach południowej Francji, z okazji 1-go maja.

Rok 1891. W Saint Denis rekruci anarchistyczni protestują przeciwko poborowi. Dnia 1 maja anarchistyczne demonstracje. Zamach na komisariat policji w Clichy.

Rok 1892. Wybuch dynamitowy w pałacu księżny Sagan. W marcu wybuch przy Boulevard Saint-Germain w kamienicy, gdzie mieszkał sędzia Benoit. Wybuch przy ul. Clichy w kamienicy, gdzie mieszkał zastępca prokuratora Bulot. Zamach na koszarach Lobau. Uwięzienie Ravachola. Wydalenie zagranicznych anarchistów. Wybuch dynamitowy w restauracji Verdy'ego (w kwietniu) Ukonstytuowanie się grona „socjalistów niezależnych“, czyli „teoretycznych anarchistów“ w Wiedniu (w czerwcu). Ravachol skazany na śmierć i ścięty w Montbrison (w lipcu). Wybuch dynamitowy na komisariacie przy ulicy des Bon-Enfants (8 listopada), przyczem zginęło 5 strażników.

Rok 1893. Żywa propaganda anarchistyczna pomiędzy rekrutami w Saint-Denis, Roubais, Lugdunie. Spisek anarchistów w Levallois-Perret. Zaburzenia studentów w Quartier-latin, wśród których zjawiają się plakaty anarchistyczne z napisem: „On n'en tuera jamais assez“. Zamach Pallasa na marszałka Martinez-Campos w Barcelonie (wrzesień). Uwięzienie kółka anarchistów w Wiedniu (23 września). Wybuch dynamitowy w teatrze barcelońskim „El Lyceo“ (8 listopada). Zamach Léuthiera w restauracji Davala na posła serbskiego Georgiewicza. Wybuch w Marsylii. Kongres anarchistów w Chicago. Zamach Vailanta na Izbę poselską (9 grudnia) Ustawy przeciwko anarchistom. Zaburzenia w Sycylii i innych części Włoch.

Rok 1894. Zamach z rewolweru przeciwko prefektowi Barcelony (25 stycznia). Anarchista adwokat Molinari w Carrarze skazany na 23 lat więzienia (31 stycznia). Vaillant ścięty (5 lutego). Zamach Henry'ego w kawiarni Terminus (12 lutego). Proces anarchistów Hassla, Hahnella i towarzyszy w Wiedniu (19—23 lutego). Bomba przed pałacem parlamentu w Rzymie (8 marzec). Zamach na kościół św. Magdaleny w Paryżu (15 marca) W Corunnie (w Hi-

ALMA MATER

ewieść na tle dziejów Słowiańszczyzny na rubieży XIV i XV stulecia

175)

przez

Bogdana Jacę Bonikstera.

(Ciąg dalszy)

Hermana, słowa mnicha jak gdyby zbudziły z jakiejś ciężkiej zadumy. Przetarł czoło ręką, spojrzął na otrutą żonę, potem w twarz Cystersowi i przemówił powoli:

— Idźcie wolno, kędy chcecie... droga przed wami roztwarta! Hanno... jej wola — tu wskazał na zmarłą — mnich odpuszczon... Żegnajcie!

Urban drgnął, ale nikt tego zauważyć nie mógł, gdyż natychmiast odzyskał swój zwykły spokój i stała zimna krew.

— Moc Boga! — odezwał się, chyląc głowę lekko przed grafem. — On ci za to zapłaci, byleby przy nim został!

— Zostanę! — głucho odparł Herman; coś mu się lawą w piersiach zbierało.

Hanna na słowa swego stryjecznego porwała się z miejsca i oprzytomniała odrazu: Jej mnich uwolniony, co za oczywisty dowód opieki Boskiej!...

— Chodźcie, ojcze! — szepnęła mu — drogę wam wskażę!... Póki czas... chodźcie!

I chwyciwszy za rękę, pociągnęła za sobą mnicha. Posłuszny Urban ruszył za nią i opuścił izbę.

Weronika podeszła do Hermana ze słodkim uśmiechem.

Na szelest jej kroków graf podniósł spuszczoną głowę i spojrzął jej w twarz. Skrzywienie pełne wstrętu i niechęci odbiło mu się na ustach.

— Precz! — przemówił i zwracając się do starszej dworki, która właśnie była do ciała Fridy podeszła — zabierz mi stąd tę dziewczkę co rychlej!... I wszvstkie stąd precz!

Dworki, jak spłoszone ptactwo, wybiegły z izby.

Herman został z żoną sam. Chwilę jeszcze stał nieruchomo, a ta lawa, która zbierała mu się od jakiejś chwili w piersi, dławiała go teraz coraz bardziej, zalewając gardło. I naraz padł na ziemię z rykiem bólesci, chwycił stopę nieboszczki i do niej przycisnął usta, a lzy obfite popłynęły mu z oczu, ciepłem swoim napróżno grzejąc stygnącą nogę zapoznanej za życia małżonki.

— Frido ty moja, święta, jedyna!...

Urban szczęśliwie powrócił do Krakowa.

Stanąwszy przed królową Jadwigą, zdał on jej szczegółową liczbę z całej podróży swojej.

A więc przywoził jej pełne błogosławieństwo Ojca świętego, który rozpatrzywszy ściśle sprawę jej małżeństwa z Jagiełłą, uznał to małżeństwo za prawe i cieszył się niezmiernie, że dzięki temu połączeniu Polski z Litwą, do kościoła katolickiego przybyło setki tysięcy dusz wiernych.

Królowa uradowała się bardzo i z całego serca przycisnęła do siebie głowę mnicha, który dworsko całował skraj jej szaty.

Z kolei Urban opowiadał swej pani w kilku słowach swoje przygody i jał gorliwie prosić ją, by raczyła potężną opieką swoją otoczyć biednego kanonika Trąbę, którego Wilhelm więził jeszcze dotąd w Wiedniu i Hannę, wnuczkę Kąźmierzową, która żyła wśród tak ciężkich warunków w Cylei.

Królowa Jadwiga szczerze wzruszona niedolą tych dwojga ludzi, przybiecała Cystersowi uroczyście, że się losem ich zajmie gorliwie.

Urban odwiedził synów swoich.

Żyli oni dalek na wsi w Targowisku u starosty checińskiego, dziada swego, który postarzał się bardzo i oslepił zupełnie. Chłopcy z niemowląt wyrosli na obiecujących wyrostków.

Charaktery ich były odmienne. Wiktor miał ducha rycerskiego, rwał się do szabli, marzył o potyczkach i wyprawach wojennych. Beatus spo-

kojny zawsze i zamyślony, gotowił się do stanu duchownego, do którego już teraz zdradzał święte powołanie.

Z ciekawością i zainteresowaniem patrzył na nich Urban, ale mu się w głowie pomieścić nie mogło, że to jego dzieci.

Inna rzecz drugorzędnej natury ucieszyła bardzo Urbana: przy synach zastał on lutnistę z Cylei, owego Dessnitsza, któremu on niegdys ułatwił, był ucieczką z lochu więziennego i który mieszkał obecnie w Checinach, czuł się bardzo szczęśliwym.

Zabawiwszy trzy dni w gościnie u teścia swego, Urban powrócił nareszcie do siebie do wachockiego klasztoru, gdzie bracia Cystersi, towarzysze jego zakonu, powitali go ze łzami radości, sądząc, że on już dawno poległ gdzieś na dalekim Zachodzie i dusza jego znalazła ukojenie u stóp tronu Wszechmocnego.

Nie wyjść już nigdy więcej poza mury tego cichego schronienia, stało się znowu marzeniem zmęczonemu mnicha! Ale w miarę tego, jak dnie biegly jednostajnie za sobą, Urban nie mógł znaleźć tego bezwzględniego spokoju w sobie, nie mógł wykreślić świeżych wspomnień przeszłości z wrażliwej swojej wyobraźni.

Truł się myślą o niedoli Trąby i Hanny. Niebawem przyszła wieść do klasztoru, że kanonika, dzięki staraniom Jagiełły, Wilhelm odpuścił wolno i że Trąba, odbywszy pielgrzymkę dziękczynną do Rzymu, powrócił szczęśliwie do Polski.

Pozostawała jeszcze biedna wnuczka Kąźmierzowa. Taki smutek mnicha o nią chwilami ogarniał, że sobie rady i miejsca znaleźć nie mógł. Niepokoił się wówczas: o Hannę, czy jej się tam coś prawdziwie złego nie dzieje i o siebie, czy wypadkiem w zainteresowaniu się jego tą dziewczką nie ma jakiejś domieszki ziemskiego uczucia.

(Ciąg dalszy nastąpi)

szpanji) anarchista Velasquez podczas procesji strzela z rewolwera do obrazów Zbawiciela i Najsw. Marji Panny (12 marca). Zamach na restaurację Foyot w Paryżu (4 kwietnia). Zamach na dom burmistrza w Leodjum (22 kwietnia). Uwieszenie anarchisty Feneona, urzędnika w ministerstwie wojny (26 kwietnia). Bomba w kościele św. Jakóba w Leodjum (28 kwietnia). Henry skazany na śmierć (28 kwietnia). Zamach w domu dra Rensona w Leodjum (3 maja). Zamach dynamitowy w Paryżu w ulicy Klebera (12 maja). Ścięcie Henry'ego (20 maja). Bomba przed mieszkaniem ks. Garniera w Paryżu (22 maja). Poseł Felice de Ginfreda z powodu zaburzeń w Sycylii skazany przez sąd wojenny w Palermo na 18 lat więzienia, wspólnicy Bosco, Barbato i Verno na 12, 10, 5 lat więzienia. Zamach na ministerstwo sprawiedliwości w Rzymie (30 maja) i przed ministerstwem wojny (31 maja). Zamach anarchisty Lega na ministra Criapięgo w Rzymie (16 czerwca). Zamach w Rue Royale w Brukseli (18 czerwca). Zabójstwo prezydenta Carnota przez Santo Caserio w Lyonie (24 sierpnia), które wprawdzie nie równa się rzezi wskutek zamachu w teatrze w Barcelonie, gdzie zginęło naraz dwudziestu ludzi, a czterdziestu zostało ciężko zranionych, ale ze względu na wybitność (fiary stanowiło do roku 1894 najgłośniejszy czyn anarchistów.

W dwa lata po zamordowaniu prezydenta Francji Carnota padł ofiarą sztyletu anarchisty włoskiego Angiolilla prezydent gabinetu hiszpańskiego Canovas; przed niespełna dwoma laty zginęła od sztyletu pozostającego w dożywotniej kazi Luigi Luccheniego, także włoskiego anarchisty, cesarzowa austriacka Elżbieta; w tym roku usiłował targnąć się na życie przejeżdżającego przez Brukselę angielskiego następcy tronu belgijski blacharczyk Sipido, z niewytłomaczonych powodów przez sąd przysięgłych uwolniony, a w niedzielę padł władca Włoch od kuli własnego poddanego, Kajetana Bressi. Przedstawiony szereg takich strasznych czynów zbrodniczych — oto przerażający plon siewców anarchistycznej „idei“.

Proklamacja króla Wiktora Emanuela.

Król Wiktor Emanuel wydał następującą proklamację do ludu włoskiego:

„Drugi król Włoch nie żyje! Uniknąwszy tyle razy z żołnierską odwagą groźnych chwil bitew i wyszedłszy przez Boską opatrność cało z niebezpieczeństw, którym z tą samą odwagą stawiał czoło, gdy chodziło o złagodzenie cierpień narodu, padł dobry, cnotliwy król ofiarą strasznej zbrodni, gdy pełen najlepszej myśli brał udział w uroczystych rozrywkach swego ludu. Nie było mi danem niestety usłyszeć ostatnie westchnienie mego ojca, ale wiem, że moim pierwszym obowiązkiem będzie iść za jego ojcowskiemi radami i naśladować go w tych cnotach, któremi on przyswiecał wszystkim jako król i jako pierwszy obywatel Włoch.

W tej podniosłej chwili głębokiego bólu podziwuje mnie na siłach przykład mego dostojnego ojca i wielkiego króla, który zaiste zasługuje na miano ojca ojczyzny, oraz miłość i uległość włoskiego ludu. Dzieła, których dokonał uwielbiany, a obecnie opłakiwany król przez czas swego 22-letniego panowania, które skutecznie, w całości i niezachwianie utrzymał, przeżyją go.

Tych jego dzieł, świętych dla mnie, w myśl tradycyi mego domu i wielkiej miłości dla Włoch, postanawiam bronić silną i energiczną dłonią przed każdym zamachem, z jakiegokolwiek strony by on pochodził, aby zapewnić i nadal wielkości i pomyślność naszej ojczyźnie.

Fundamentem sławy mego dziada jest to, że dał Włochom jedność i niezawisłość; sławy mego ojca, że bronił ich skwapliwie; celem moich rządów będzie przez niezatartą pamięć o jednym i o drugim kroczyć wskazanymi przez nich torami. Oby Bóg mi pomógł i miłość mego ludu mi dodawała sił, bym mógł całkowicie oddać się moim obowiązkom królewskim, strzedz wolności i bronić monarchji, połączonych nierozdzielnie węzłem z najwyższemi interesami Ojczyzny.

Włosi! Składając należny hołd waszych łez i czci dla zmarłego, okazaliście jeszcze raz, że straszną boleść mego rodu uważacie za swoją własną. Ta solidarność naszych myśli i naszych uczuć, była i będzie zawsze najpewniejszą ostoją naszej konstytucji, najlepszą gwarancją jedności naszej ojczyzny, jedności, uwiecznionej we wzniosłym hasle: „Roma intangibile“, w tym symbolu wielkości i nienaruszalności Włoch! Oto jest moje wyznanie wiary, oto jest moja ambicja którą żywię jako obywatel i król!“

Według informacji „Tribuny“, tekst ten jest odmienny od tego, który królowi przedstawiło ministerstwo. Król nie aprobował projektu ułożonego przez ministerstwo. Prezes ministrów Saracco przepędził całą ostatnią noc w Monzy,

gdzie król poczynił wielkie zmiany w przygotowanej proklamacji. Dnia 3 b. m. z rana udał się Saracco do Medjolanu, gdzie się odbyła krótka rada ministrów, na której projekt króla ministrowie aprobowali. Saracco wrócił natychmiast do Monzy, aby deklarację dać królowi do podpisania. Wieczorem w piątek odjechali ministrowie do Rzymu.

Po zgonie króla Humberta.

Według twierdzeń „New-York-Heralda“, okazuje się, że w ciągu kilku ostatnich miesięcy wyjechało z Ameryki do Europy 27 anarchistów, którzy przysięgli, że wymordują wszystkich monarchów i naczelników państw w Europie. Przywódcą sprzysiężenia jest Włoch hr. Malatesti, który obecnie ukrywa się w Londynie. Wszyscy, albo prawie wszyscy mordercy są Włochami. Policja włoska posiada listę morderców.

„Tribuna“ otrzymuje z Nowego Jorku interesujące szczegóły o aresztowaniu współników Bressiego w Patterson w Stanach Zjednoczonych. Aresztowani będą niewątpliwie przez rządy amerykańskie na śmierć skazani.

Okazuje się, że włoski minister spraw wewnętrznych był dokładnie poinformowany o anarchistycznym ruchu, którego siedzibą był Patterson i otrzymywał o nim wyczerpujące sprawozdania. Mimo tego nie wiedziano nic ani o zamierzonym zamachu, ani o odjeździe Bressiego do Europy. Nie można się dowiedzieć skąd Bressi otrzymywał obfite dochody. Bressi zostawił w Patterson metrese z dziećmi i ze znacznymi pieniędzmi odjechał do Europy.

Dokumenty, skonfiskowane u uwiezionego anarchisty Quintavalle mają ogromną doniosłość; między nimi znajduje się wiele fotografii, z których jedna jest portretem Quintavallego. Na tle fotografii widnieją wielkimi literami wypisane słowo „Zbrodnia“. Inna fotografia przedstawia grupę anarchistów, między nimi Quintavallego i Bressiego.

We czwartek wieczorem uwiezony został w Neapolu nieznanomy człowiek, który podał, że jest robotnikiem i że się urodził w Benevenzie. Przez długie lata żył w Ameryce, pojechał stamtąd do Paryża. Z Paryża wrócił do Lombardji. Schwytano u niego notatki z zagranicznymi adresami. Policja uważa go za anarchistę.

Autopsja zwłok króla Humberta wykazała, że tylko jedna rana, z tych, jakie król otrzymał, była śmiertelna, mianowicie rana spowodowana kulą, która ugrzęzła w sercu.

Na życzenie króla Emanuela, zwłoki Humberta nie będą zabalsamowane i w Monzy nie zostaną na widok publiczny wystawione. Tylko z małą eskortą kirasjerów zwłoki przeprowadzone zostaną do Rzymu przez rodzinę królewską. Do Rzymu przybędą zwłoki króla we wtorek dnia 7 sierpnia i wystawione będą w Kwirynale. Religijne ceremonje w Panteonie potrwają dwa dni. We wtorek będzie udzielona absolucja i wykonane „Libera me Domine“ Zerzianiego; w środę Pietro Mascagni będzie kierował wykonaniem Mszy Palestriny.

Rada municypalna Rzymu uchwaliła 100 000 lirów na cele dobroczynne, dla uczczenia pamięci Humberta. Przeznaczenie tej kwoty będzie pozostawione woli królowej Małgorzaty.

Znalazł się testament króla Humberta, wyrażający życzenie, aby zwłoki jego były pochowane w sabaudzkim grobowcu familijnym w Turynie.

Brat mordercy króla Humberta, porucznik Bressi, otrzymał dymisję, w formie dłuższego urlopu, po którym nastąpi przeniesienie w stan spoczynku. Za powód podana jest choroba, jakiej się Bressi z powodu spełniania swojej służby nabawił.

Sipido.

W odpowiedzi na notę rządu angielskiego w sprawie wyniku procesu przeciw Sipidowi, sprawy zamachu na księcia Walji, odpowiedział rząd belgijski, że on, jako surowy stróż ustaw, nie mógł ich przekroczyć, chociażby był nawet chętnie z surowością postąpił wobec Sipida. Ustawy belgijskie postanawiają, że ci młodzi ludzie, na których wydano sądowy wyrok, a którzy mają ustawowe miejsce zamieszkania w Belgji, otrzymują trzy dni do wniesienia zażalenia nieważności. Ponieważ Sipido mieszkał u swych rodziców, miał zatem ustawowe miejsce zamieszkania i mógł być wskutek tego dopiero po upływie trzech dni uwiezonym. Z tego czasu skorzystał on, aby się schronić w bezpieczne miejsce. Rząd belgijski wyraża z tego powodu ubolewanie, ale nie bierze za to odpowiedzialności.

Salson, niedoszły morderca szacha.

Szach perski był wczoraj na przeglądzie wojsk w Vincennes, a w czasie przejazdu po bulwarach towarzyszyła mu eskorta, złożona z dragonów.

Osobistość anarchisty, który usiłował dokonać zamachu na życie szacha, została ostatecznie stwierdzona. Nazywa się on François Salson, urodzony jest w Montlaur (Aveyron) w r. 1876. Salson był już kilkakrotnie karany za propagandę anarchistyczną i siedział w r. 1894 przez 3 miesiące w więzieniu. W r. 1899 został skazany za usiłowane morderstwo na 9 miesięcy więzienia. Policja francuska śledziła go oddawna, jako niebezpiecznego anarchistę.

Salson oświadczył, że gdyby mu się udało zamordować szacha perskiego i uciec, byłby był zamordował cara rosyjskiego, na którego teraz przychodzi kolej. Salson mówi dużo o swoich teoriach anarchistycznych, ale odmawiał wyjaśnienia co do tego, czy istnieje sprzysiężenie. Franciszek Salson, według opinji służby hotelu, w którym mieszkał, był bardzo spokojnym człowiekiem.

W liście, podpisanym Angelo Barthelozzi, który przestrzegał szacha, podane zostało, że odnośne zgromadzenie anarchistów odbyło się w Neapolu, Piazza Medina, nr. 5.

„Times“ donoszą, że szach perski, ze względu na ostatnie wypadki, zaniechał zamiaru odwiedzania Anglii. Dziennik zaznacza, że ta decyzja szacha jest niejako wyrzutem dla cywilizacji Zachodu.

ZE SWIATA.

Socjaliści wobec królobójstwa. — Wyjaśnienia w angielskim parlamencie.

Oburzenie, jakie w świecie cywilizowanym i pół-cywilizowanym nawet wywołała zbrodnia Bressiego, winno być, jakby słusznie należało mniemać, powszechnem. Niejednokrotnie usiłowali socjaliści otrząsnąć się z czynionego im zarzutu, że anarchizm wraz z socjalizmem to dwa wspólne żywioły. Że socjaliści z anarchistami nietylko do wspólnych dążą celów, ale co więcej, że anarchizm ze skrajnym socjalizmem wprost jest identyczny, wyraźnym tego dowodem dzisiejsze stanowisko francuskiej prasy socjalistycznej, organów ministra Milleranda, wobec królobójstwa.

„La petite République“ n. p. pisze: „Nie wiemy dlaczego człowiek miał oszczędzać życie swojego bliźniego, dopóki własne jego życie jest igraszką w rękę władców tego świata, królów, kapitalistów, rycerzy i klechów, dopóki mięso rzucane bywa na łup rzeźni fabrycznych i kopalnianych lub wala się na pobojowiskach wojennych“. Są to, jak każdy przyzna, wolne głosy anarchistycznej propagandy. Atoli Viviani, redaktor oficjalnego dziennika ministra Milleranda, idzie jeszcze dalej. Woła on w „Lanterne“:

„Zdmiewać się musimy, skoro widzimy publicystów, lubiących zdobić się zazwyczaj w republikańskie poglądy, którzy równocześnie wszelako na wyścigi piętnują czyn takiego Bressiego, czyn, który w gruncie rzeczy nie odbiega w niczem od republikańskich tradycyj (!) Gdy monarchiści uderzają na zabójcę króla lub cesarza i domagają się nań jaknaj-srozsze wymiaru sprawiedliwości, nie w tem dziwnego, wówczas grają oni godną siebie rolę. Ale republikanie!?

„W imię Rzeczypospolitej, a mam na myśli dzisiejszą, spodziewam się, że przyjaciele rządu będą usprawiedliwiać i apostołować królobójstwo!“

Wiadomo, że prezydent Loubet i Waldeck Rousseau z największym pośpiechem przesłali wyrazy współbolewania włoskiej ambasadzie. Jakąż wagę jednak przywiązywać będzie król Wiktor Emanuel III. do kondolencyj miarodajnych czynników francuskiej Rzeczypospolitej, skoro wie dobrze, że takowe bez poparcia kół, wynoszących otwarcie morderę pod niebiosa, żyć nie mogą?

Żydowski organ Dreyfusa „L'Aurore“ nie może pominąć dogodnej sposobności, która pozwala mu oświadczyć się z sympatjami dla anarchizmu. „L'Aurore“ przynosi artykuł pełen filozoficznych refleksyj na temat „ślepoty świata“, który czyn mordercy króla Humberta piętnuje mianem tchórzostwa. Żydowskie to piśmko przeciwnie usiłuje dopatrzeć się w Bressim najdzielniejszego bohatera epoki. Podziw dla zbrodni anarchistycznej tak jest wyraźny, że co do tendencji artykułu żadną miarą mylić się nie można.

Viviani, wychwalając czyn Bressiego, jako zgodny z tradycjami republikańskimi zapomina, że zbrodniarze tej samej kategorii wybierali ofiary swoje nietylko z pośród królów, lecz że pod sztyletem ich padła również zdala od wszelkiej polityki stojąca kobieta, pewien minister i jeden z prezydentów Rzeczypospolitej francuskiej. Viviani tedy jawnie wyznaje anarchistyczne ideje i nie kryje się z uwielbieniem dla krwawych czynów, w imię tychże zdziałanych, przeciwko komukolwiekbaż one były zwrócone.

Na szczęście muszą przyznać socjaliści, a raczej anarchiści, — że republikańska Francja nie jest z nimi. Ich krwi żądne nawoływanie ku drogom anarchistycznych mordów, przyczynić się może jedynie do powstrzymania niejednej zawróconej już głowy, od całkowitego upadku i bezpowrotnego pogrążenia się w bagno socjalistycznych brudów.

W debacie nad etatem urzędu dla spraw zewnętrznych w parlamencie londyńskim oświadczył podsekretarz Brodrick, że w kwestji Chin posunięto się już o tyle, iż dziś wolno o niej wyrokować. Istnieje przesilenie, które trwale jest podtrzymywane.

Bez wątpienia, mocarstwa jak niemniej kilku mężów stanu w Anglii mulemają, że Chiny jako powalony kolos nadają się obecnie do podziału. Ostatnie wypadki dowodzą najlepiej potęgi i siły defenzywny cesarstwa chińskiego. Niepokoje wybuchłe na dalekim wschodzie Azji, zdaniem mowcy, będą miały ten skutek, że mocarstwa, a zarazem z nimi Anglja zrezygnują z zamiaru przyspieszenia rozwoju kultury chińskiej przez narzucenie jej wpływów europejskich.

Obowiązkiem rządu jest bronić solidarnie wraz z innymi mocarstwami przedstawicieli swoich w cesarstwie chińskim. Nadto Anglja zdecydowana jest bronić Szangaju cokolwiekby nastąpiło. Jesteśmy przeciwni wszelkim zamiarom podziału państwa Niebieskiego i nie mamy żadnego powodu wątpić, jakoby inne mocarstwa w tym względzie tajone jakieś żywy zamiary. Rząd w Chinach powinien pozostać chińskim. Koszta odszkodowania winni ponieść ci, którzy odpowiedzialni są za rozruchy. W wspólnej akcji mocarstw istnieją granice, wobec czego rząd angielski w obecnej chwili, żadnym oświadczeniem rąk sobie wiązać nie może.

W całych Chinach szerzy się duch buntu. Zadaniem Anglii będzie, o ile to okaże się możliwym w całej dolinie rzeki Jang-Tse-Kiang użyć okrętów i sił zbrojnych na uśmierzenie powstania i celem niesienia pomocy wiekrólom w pacyfikacji kraju.

Anglja nie ma bynajmniej zamiaru ani sama, ani z pomocą innych mocarstw indjanizować Chin. (Okłaski). W danej chwili najkorzystniejszą będzie dla Anglii, jeśli w koncercie mocarstw na wodach chińskich trzymać się będzie drogi pośredniej i na własną ręką niczego nie przedsięwzię. Bądź co bądź, zaznaczył przy końcu podsekretarz Brodrick, jest faktem poniżającym, że w Pekinie 200 Anglików od tak długiego już czasu daremnie domaga się odsieczki, której do tej chwili jeszcze przynieść im nie zdołano.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. W sobotę Dominika w znawcy; jutro 9 niedziela po Świątkach, Najśw. Marji Panny Śnieżnej i Oswalda; w poniedziałek Przemienienie Pańskie; we wtorek Kajetana i Alberta, wyznawców.

W niedzielę uro zystość św. Ignacego Lojoli w kościele OO. Jezuitów na Wesołej.

W kościele OO. Dominikanów przypada w niedzielę uroczystość św. Dominika.

W kościele księży Pijarów przypada w poniedziałek uroczystość Przemienienia Pańskiego.

Kalendarz myśliwski. W sierpniu wolno polować na jelenie (samce), rogacze (samce sarn), na przepiórki, drobie, pardwy i dzikie gołębie, oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Dziki i lisy należy łapać. Prasca cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: sarny (kozy), cielęta i spiczaki, tudzież samice głośności i ciętych.

Kalendarz rybacki. W sierpniu wolno łowić wszelką rybę, jeżeli trzyma przepisaną miarę, tak samo raka zarówno samca, jak i samicy.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczyna się w sobotę o godzinie 4 minut 16 zachód przypada o godz. 7 minut 18; długość dnia godzin 15 minut 2.

Stan powietrza. Dnia 4 sierpnia o godzinie 7-mej rano barometr 736.9, termometr + 16.6, wilgotność 83%, wiatr zachodni. 9.

Od wydawnictwa. Szanownych prenumeratorów miejskich prosimy usilnie, aby odbierali „Głos ilustrowany“ w niedzielę zrana, ponieważ wobec szybkiego wyczerpywania nakładu nie możemy przyjąć odpowiedzialności na wypadek, gdyby dla prenumeratorów, odbierających „Głos ilustrowany“ w poniedziałek, zabrakło dostatecznej liczby egzemplarzy.

Zaburzenia robotnicze w Rosji przybrały bardzo poważne rozmiary. W samej Odessie aresztowano 1.400 osób. Przywódcy rachy zostali zesłani do wewnętrznych gubernij cesarstwa. Ruch obejmuje niemal wszystkie centra fabryczne.

Mord dla krwi w Chojnicach. Utrzymanie wojska, mającego bronić żydów chojnickich, pochłonęło dotąd olbrzymią sumę 60.000 marek, którą zapłacić

musi miasto. Z redaktorem antysemitki „Konitzer Tageblattu“ zaręczyła się córka chrześcijańskiego rzeźnika Hoffmanna, która poddać się musiała na policji oględzinom lekarskim, ponieważ ją żydzi posadzali o stosunek z zamordowanym Winterem. Osadzono w więzieniu asystenta Ordę z Zawodzia, ponieważ fałszywie przysięgi, jakoby był świadkiem zbrodni.

Od jutra począwszy, ma być noszona miesięczna żałoba dworska po zgonie króla Humberta na dworze wiedeńskim.

Stacja ratunkowa odwozła do szpitala św. Łazarza Wojciecha Pannia, który wczoraj wieczorem wpadł do kanału i złamał sobie rękę w prawem kolanie.

Wczoraj po godzinie 10 wieczorem wezwano pogotowie ratunkowe na Kazimierz, gdzie przy ulicy Krakowskiej 18 letni Adolf Gottlieb, uczeń złotniczy, wypadł, czy też umyślnie wyskoczył oknem z I piętra, przyczem złamał sobie nogę pod kostką. Gottlieb twierdzi, że nie miał zamiaru samobójczego, ale z powodu złego traktowania przez pryncypałów, morzenia głodem i obicia przez żonę pryncypała, Pomeksową, popełnił ten rozpaczliwy krok. Gottlieba odwieziono do szpitala na oddział chirurgiczny.

Jeszcze jeden „stroskany ojciec“. Żyd Markus Weiss, zamieszkały w Wieliczce, musiał widocznie bardzo pieścić swoją córkę, skoro ta ostatnia była zmuszona szukać opieki i przytułku w klasztorze Felicjanek w Krakowie.

Było to zeszłego roku w miesiącu sierpniu, przed paru zaś dniami odbyła się w Wieliczce przed tamtejszym sądem powiatowym rozprawa o pozbawienie władzy ojcoweckiej, na której zastępca powoda, żyd dr Rafał Landau, adwokat krakowski, żądał odebrania Rochmy z klasztoru i oddania jej ojcu. Żydzi twierdzą, jakoby Rochma wielokrotnie chciała wrócić do domu, lecz nie puszczano jej z klasztoru. Sędzia, dr Puzyna, wyda uchwałę na piśmie.

Nie chcemy przesądzać sprawy, zanim zapadnie wyrok, ciekawi wszakże jesteśmy, czy żydowska łapa sięgnie znowu za furty klasztorne? W każdym razie pożądanemby było, aby w razie odebrania Rochmy z „klasztornej więzienia“, zamknięto „nieszczęsnego ojca“ w jakim bezpiecznym miejscu, bo silne wzruszenie przy spotkaniu się „rozłączonych“ mogłoby pociągnąć za sobą fatalne skutki dla zdrowia, jeżeli nie ojca, to córki...

Tramwaj w Tarnowie. Jak się dowiadujemy, w Tarnowie ma być zbudowany tramwaj konny, do którego przedsiębiorstwo ma zakupić krakowski tabor wozów, po zaprowadzeniu u nas tramwaju elektrycznego.

Ruch wyborczy. „Kurjer lwowski“ dowiaduje się, iż „meneryzy partji demokratycznej wysuwają w Podgórzu kandydaturę inż. Turakiego, prezesa krak. Sokoła“.

Czesi w Krakowie. Miasto nasze będzie w poniedziałek gościć w swych murach tyle drogiego sercu naszemu pobratymców z nad Wełtawy. W dniu tym przyjeżdża do Krakowa wycieczka złożona z 300 studentów szkół średnich z Pragi, pod wodzą p. Emeryka Podstraneckiego i grona świeckich i duchownych nauczycieli. Wycieczkowie zabawią w Krakowie 2 dni, zwiedzą Wieliczkę i we środę wieczorem wyjadą do Zakopanego. W celu przyjęcia gości zawiązał się specjalny komitet, pod przewodnictwem prof. Jordana. Na dworcu przywitają goście uczniowie miejscowych szkół średnich, którzy nie wyjechali na wakacje. Mamy nadzieję, iż pobyt i przyjęcie miłych gości wypadnie ze świetnością odpowiednią uczuciom, jakie żywią Polacy dla bratniego czeskiego narodu.

Zawsze Oni. Za fałszywe bankructwo aresztowała policja dwóch handlarzy bławatnych: Finkelsteina w Podgórzu i Rothbluma z ulicy Siennej. Trzeci żyd, o którego niewypłacalności już pisaliśmy, Abraham Brenner, prowadzący handel papieru przy ulicy Mostowej w Podgórzu, zrobiwszy krydę tylko na 45.000 koron, musiał dobrze o sobie pamiętać, skoro po bankructwie wyjechał do kąpiel. Brenner wraz z Finkelsteinem i Rothblumem zasiadają na ławie oskarżonych.

Faiwel Sołtan sprzykrzył sobie życie w Palestynie, porzucił więc kolonję w Zfassa i z drugim żydkiem Barachem Gelberem zjawił się w Czerniowcach, a następnie w Galilei, czyli w Galicji. Tutaj obaj żydkowie, przewędrowawszy przez Stanisławów, Lwów, Jarosław, Rzeszów i Dębicę, przybyli do Tarnowa, gdzie okradli bożnicę. Następnie zwiedzili Bochnię, wstąpili do Gdowa, gdzie znowu okradli bożnicę, aż wreszcie znaleźli się w Krakowie. Tutaj zabrali się do roboty w bożnicy przy ulicy Miodowej i w chwili, kiedy byli zajęci dobieraniem się do puszek i rozbijaniem klódek, światło z zewnątrz

sposprzeżono. Sołtana pochwycono na gorącym uczynku i oddano w ręce sądu, za współnikiem zaś, który zdołał umknąć, zarządził poszukiwania p. Br. Karca. Polowanie udało się cudownie, bo zamiast jednego, złapano dwóch żydków, t. j. B. Gelbera, a z nim także Salomona Färbera, którzy zdążyli już okraść na spółkę w tych dniach swojego współwyznawcę, Hirscha Neufelda. Złodziejska trójka jest już zamknięta w kryminalu.

Z Koła mieszczańskiego. Komitet rzemieślniczy dla spraw słowiańskiego wieceu w Pradze już się ukonstytuował. Przewodniczącym wybrano p. Piotra Kosobuckiego, prezesa „Koła mieszczańskiego“, zastępcą tegoż p. Anirzeja Szufę, starszego cechu krakowieckiego, sekretarzem zaś p. Juljana Stankiewicza, podstarszego cechu blacharzy.

Komitet uchwalił: Zawiadomić komitet główny w Pradze o ukonstytuowaniu się komitetu w Krakowie dla Zachodniej Galicji po San.

Zawiadomić Izbę rękodzielniczą we Lwowie, iż komitet krakowski postanowił zająć się już teraz organizacją uczestnictwa z Zachodniej Galicji.

Wydać odezwy do wszystkich miast i miasteczek, oraz cechów samodzielnych w miastach i cechów związkowych z programem, aby ze wszystkimi sprawami, dotyczącymi się wieceu, udawano się do centralnego komitetu w Krakowie, wreszcie zwołać zgromadzenie starszych cechów, oraz wszystkich samodzielnych rękodzielników celem powzięcia uchwał dotyczących się wieceu.

Referentem dla sprawy założenia Izby rękodzielniczej dla Krakowa i Zachodniej Galicji, wybrano p. Wincentego Korneckiego.

Zgromadzenie ogólne rękodzielnicze odbędzie się we wtorek dnia 7 b. m. o godzinie 7 wieczorem w sali Rady miejskiej.

Dr Julian Morelowski, kierownik sądu krajowego karnego, wiceprezydent sądu krajowego, powrócił ze Szczawnicy i objął z dniem dzisiejszym urządowanie.

Na podziękowanie za szczęśliwie odbytą pielgrzymkę do Częstochowy, odprawioną zostanie w poniedziałek, t. j. 6 sierpnia w kościele św. Florjana wotywa o godzinie 8-mej, na którą zaprasza się pątników, którzy brali udział w tejże pielgrzymce.

P. Zygmunt Mayer, wiceprezes galic. Towarzystwa nauczycieli ludowych ustąpił z dotychczasowego stanowiska naczelnego redaktora „Szkolnictwa“ i ma zamiar założyć odrębne pismo dydaktyczno-pedagogiczne.

Z Zakopanego piszą nam, że ks. prałat Midowicz, po wypadku na Krupówkach, ma się zupełnie dobrze. Co do p. Kochańczyka, mimo złamania dwóch żeber i kości przedramienia, stan jego bynajmniej nie jest groźny.

W Zakopanem bawi teraz 4 800 osób, a największej liczby gości dostarczył Kraków.

U stóp Wawelu znalazł wczoraj dwaj terminatorzy, Stanisław Treszczyński i Wiktor Zarzycki, tobolek, w którym znajdowały się różne przedmioty, skradzione przed dwoma tygodniami z mieszkania Z. Hirschefelda przy ulicy Zielonej. Widocznie złodziej umykając przed pościgiem, podrzucił tobolek na Wawelu od strony placu Bernadyńskiego.

Przypominamy, że dziś w sobotę wieczornica w tutejszym „Sokole“, dla członków i ich rodzin, z nader urozmaiconym programem. Początek o godz. 8 wieczorem. Wstęp wolny.

Na dzisiejszej wieczornicy w „Sokole“ odczyta p. Adolf Lekeczyński, uczestnik powstania z roku 1863, swoje utwory poetyczne „Obóz polski w Ojcowie“ i „Bitwa pod Miechowem“, osnute na tle powstania.

Festyn „Sokoła“ skawińskiego jutro w niedzielę. Wzywa się członków tutejszego gniazda do jak najliczniejszego udziału. Wyjazd z Krakowa o godz. 2 popołudnia.

Z „Harmonji“. Dziewiąty koncert popularny odegra orkiestra Towarzystwa „Harmonja“ jutro w Parku dra Jordana. Początek koncertu o godzinie 3 po południu, wstęp do Parku 5 centów od osób dorosłych. W Parku przygrywać będzie tylko połowa orkiestry, liczącej obecnie 48 członków, druga część przygrywa w Zakopanem i cieszy się wielkim powodzeniem. W Krakowie dyryguje „Harmonją“ pan kapelmistrz Langer, w Zakopanem p. Czyżowski.

Głędka berlińska miała zeszłego czwartku ciekawą „afę“. Oto kolońska firma bankowa „Salmony i syn“ spekulowała na giełdzie berlińskiej za pośrednictwem kilku banków tamtejszych. Spekulacja nie powiedla się i ów bank koloński miał obecnie do wyrównania różnice kursowe, wynoszące przeszłe

Fabryka Tutek cygaretowych **Rudolfa Herliczki** w Krakowie 1532
wysła darmo i opłatnie
NOWY CENNIK ILLUSTROWANY.

600.000 marek. Tymczasem ku osłupieniu sfer giełdowych oświadczają właściciele firmy „Salmony i syn“, że różnicy tej płacić nie będą i żądają zwrotu papierów danych jako pokrycie swych zobowiązań. Odmowę zapłaty przegranej motywują ci dwaj bankierzy kelońscy tem, że ustawy niemieckie zabraniają sądowego poszukiwania pretensyj, wynikających z gier hazardowych i zakładów, a właśnie ich dług 600 000 marek należy do tego rodzaju długów niezaskarżalnych. Jest to pierwszy wypadek, ażeby zawodowy bankier za pomocą tego zarzutu uchylał się od zapłaty sumy przegranej na giełdzie, a starszyzna giełdy berlińskiej boi się, że przykład ten może podziałać zachęcająco także na innych bankierów, wobec czego cała giełda może być zdeorganizowana.

Przepowiednie Falba. Rudolf Falb, który w przepowiedni swojej na lipiec bardzo się pomylił, gdyż nie przewidział niepamiętnych upałów, straszy w sierpniu śniegiem, mianowicie w okolicach górystych. Radzi przeto turystom, aby poczawszy od 25 sierpnia, przez kilka dni następnych zaniechali wycieczek w góry, gdyż mogliby nagłe zostać zaskoczeni przez zawziętą śnieżną. Falb taką przewiduje prognozę na sierpień: Od 1-go do dnia 5 liczne burze z ulewami deszczami, od 6-go do 11-go względna pogoda, ale zacnie znów padać deszcz po dniu krytycznym, który przypada 10 sierpnia. Od 12 do 17 bardzo ulewne deszcze z grzmotami. W tym czasie będzie dość chłodno. Po kilku dniach niepewnej pogody, od 22-go do 27 znów ulewne deszcze, przy średniej ciepłocie. Dopiero w ostatnich kilku dniach zapowiada Falb pogodę. Dzień 25 sierpnia jest drugorzędny dniem krytycznym.

O małżeństwie hrabiny Stefani Lonyay obiegają od pewnego czasu najrozmaitsze wieści, znajdujące wiary. Hrabina wyjechała niedawno do Abbazji, podczas gdy mąż jej, hr. Lonyay pozostał w swym majątku. Podobno pożycie małżonków jest nieszczególnie. Mówią głośno o rozwodzie. Niektórzy utrzymują nawet, że hrabina wniosła już o rozwód. — Już przed dwoma tygodniami donosiły dzienniki węgierskie, że była atrykcyjna austriacka nie jest szczęśliwa i wniosła prośbę o rozwód. A przecież ślub odbył się przed niecałymi trzema miesiącami.

Rozboje w Madrycie. Od pewnego czasu terroryzm prawdziwy panuje w stolicy Hiszpanji, gdzie pomimo wszelkich usiłowań ze strony policji, zbrojni bandyci z zdumiewającym zuchwalstwem operują w biały dzień na najbardziej nawet uczęszczanych ulicach. Bandyci ci działają, jak doskonale zorganizowana szajka, a w mieście głośno twierdzą, że działają oni pod patronatem i za wiedzą kilku wysoko postawionych osób. Przed kilku dniami o wpół do dziewiątej wieczorem, gdy wszystkie sklepy zrzęsiście były oświetlone i liczna publiczność znajdowała się na ulicy „Calle de Barquillo“, czterech drabów z długimi brodami i zasmarowanymi sędziami twarzami, zatrzymało się przed składem jednego z najpierwszych jubilerów Madrytu. Jeden z nich chwycił za klamkę drzwi wchodowych i trzymał je zamknięte, drugi stanął przed składem z rewolwerem w jednej a sztyletem w drugiej ręce, trzeci młotem rozbijał szyby, podczas gdy czwarty zabierał biżuterje na sumę przeszło 50.000 pesetów. Po skończonym rabunku czterech bandyci uciekli, strzelając z rewolwerów do goniących za nimi przechodniów. W ciągu ostatnich kilku miesięcy jest ta już czwarta podobna kradzież. Osób napadanych na ulicy, ranionych i ograbionych nie podobna nawet zliczyć, mieszkańcy miast nie wychodzą inaczej z domów, jak uzbrojeni i na noc barykady swoje mieszkania. Wszystkie poszukiwania, czynione przez władze, pozostały dotąd bez skutku. Zuchwalstwo rozbójników rośnie z dniem każdym i policja wobec nich jest zupełnie bezsilna.

Emancypacja mahometanek. W świecie mahometanek zaczyna się objawiać ruch na rzecz wyzwolenia kobiet z niedoli dotychczasowej. Kassem Amin bej, radca sądu apelacyjnego w Kairze, napisał niedawno w języku arabskim książkę, w której przemawia na korzyść kobiet, domagając się dla nich: nauki i wychowania; samodzielności w czynach, myślach i uczuciach; swobody w wyborze męża; ograniczenia prawa, jakie posiada mąż, mogący każdej chwili rozłączyć się z żoną i przyznania takiegoż prawa żonie; formalnego postępowania rozwodowego; prawa zabraniającego poligamji. W uzasadnieniu tych sądów swoich autor przytacza, że niewoli mahometanki nie należy bynajmniej przypisywać Prorokowi i Koranowi, lecz starym obyczajom i zwyczajom tych narodów, które najpierw mahometanizm przyjęły. Koran mówi wyraźnie: „Kobieta ma tyleż praw, co obowiązku“. Jednym z dobrodziejstw, jakie Bóg wyświadczył mężczyźnie, jest, że stworzył dlań kobietę i połączył ich, aby się wzajemnie kocharli i popierali“.

„Pamiętajcie o uroczystych, żonom waszym danych przyrzeczeniach“. Zastanawianie twarzy nie jest również przepisami Koranu nakazane, który zaleca tylko: „Powiedz też wiernym kobietom (jak poprzednio mężczyznom), żeby oczy spuszczały, żyły uczciwie a obcym pokazywały z postaci swojej tylko to, co jest widzialne“. Otóż ulemowie zgodzili się na to, że owo „widzialne“ to twarz i ręce; co do ramion i nóg panną zdania sprzeczne. Również odłączenie kobiety od mężczyzny w obcowaniu towarzyskiem nie jest bynajmniej przez Koran zastrzeżone; powstało ono tylko z dalszego rozszerzenia przepisu, nakazującego, aby małżonki Proroka nie pokazywały się odwiedzającym. Wiekowe przyzwyczajenie i despotyzm mahometanów uczyniły z kobiety niewolnicę; może też wiek XX ty przyniesie jej nareszcie wyzwolenie.

Oryginalne zabiegi. W Ameryce wszystko inaczej, niżeli u nas. South-Slaven, miasteczko w stanie Michigan, stało się od niedawna rajem dla chcących się żenić, zwyciężywszy w walce konkurencyjnej sąsiednie miasteczko St. Joseph. Towarzystwo żegluga ogłasza, że za 7 dolarów od osoby (dolar = 5 koron po kursie teraźniejszym) podejmuje się zawieźć z Chicago gości, opłacić koszty ślubu, urzędzenia kościoła i obiadu weselnego, a potem całe towarzystwo odwieźć do Chicago z powrotem. Miasteczko St. Joseph ofiaruje obecnie te same korzyści i wygody, a nadto dodaje polisę asekuracji na życie. Bodaj to Ameryka! Kto tam pyta o prawa serca i domowego ogniska — aby handel szedł.

Hypnotyzm i bokserowie. Z listu młodego misjonarza Lazarysty, przedrukowanego w „Univers“, dowiadujemy się, w jaki sposób bokserowie rekrutują swoje zastępy. Jak wiadomo, ta sekta powstała w prowincji Chang-Tong, skutkiem zajęcia zatoki Kiao Czau przez Niemców. Pod osłoną wicekróla tej prowincji, zrabowała dwa wikariaty apostołskie. Emisarjusze jej przebiegają cały kraj i wzywają do wojny przeciw Europejczykom, a zwłaszcza przeciw Chryścjanom, obiecując nietykalność przyszłym bokserom. Gdy zwerbują dostateczną ich liczbę, zaczynają ćwiczenia w uliczkach, w pagodach, nawet w pałacach książęcych. Wtajemniczony, według rozkazu mistrza, zwraca się ku południowi-wschodowi. Mistrz przesuwa mu rękę po twarzy, uczeń popada w sen sztuczny, wypręża się, wymachuje rękami, jak gdyby się zaprawiał do walki na pięści. „Pasy“ hypnotyczne nie ustają; po pół godziny uczeń jest zupełnie wyczerpany; wtedy dopiero mistrz budzi go ze snu sztucznego. Wtajemniczony nie pamięta, co się z nim działo. Czasami obudzili się nie dając, rzuca się, jak opętany, bije wszystkich dokoła. Wówczas hypnotyzer każe go związać i nieść przed wodza, który go wyprowadza z tego stanu. Jest jednak wielu takich, którzy już nie wracają do przytomności, dostają obłądki, lub popadają w ogłupienie.

Okazuje się zatem, że werbownicy używają po prostu hypnotyzmu. Mistrzowie wmawiają w adeptów, że po kilkunastu takich doświadczeniach stają się nietykalnymi. To też, gdy prowadzą ich na wioski chrześcijańskie, bokserowie idą niezbrojeni lub tylko z bronią białą i pewni, że ich kule nie dosięgną. Chryścjanie w obronie własnej i żołnierze, zabili już ich kilkuset od początku zamieszek (1st pisany 30 go maja). Wówczas przywódcy tłumacza pozostali, że zabici nie ćwiczyli się dość długo, że zresztą wstana z martwych po tygodniu lub po trzech latach. Po za bokserami stają ludzie niebezpieczniejsi o wiele, bo mniej łatwowierni i pragnący korzystać ze sposobności, bądź dla zadowolenia swoich ambicji, bądź dla naaycenia wrodzonej nienawiści do chryścjan, bądź wreszcie dla korzystania z łupów i zdobycia ubrania, żywności, oraz innych przedmiotów niezbędnych, których knepy darmo nie dają. Wielu bogaczy chińskich zabezpiecza się przeciw tym rabunkom współplemieńców, udając, że się do nich łączy, ofiarując swoje domy na „ćwiczenia“ bokserów, żywiąc ich i t. d.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petreli i mechaniczną angielską po 500 — wiedeńską po 800 zł.

Po śmierci króla Humberta.

RZYM 4 sierpnia. (Tel. B. Kor.) Urzędownie ogłoszono, że pogrzeb króla Humberta odbędzie się we czwartek w Rzymie. Zwłoki przeprowadzone zostaną wprost z dworca do Panteonu.

Bressi zachowuje się z tym samym cynizmem, jaki objawiał od początku. W Monzy i Medjolanie poczyniono liczne aresztowania. Władze są-

dowe poszukują współnika Bressiego, niejakiego Niccoliego, z zawodu szewca. Miejsce pobytu tego człowieka dotychczas nie jest wysłedzone.

RZYM 4 sierpnia. (Tel. B. K.) Wczoraj wieczorem odbyło się uroczyste posiedzenie rzymskiej rady miejskiej. Burmistrz poświęcił gorące wspomnienie pamięci zamordowanego króla. Rada miejska uchwaliła 100.000 lirów na cele dobroczynne oraz znaczny kredyt na dekorację żałobną Rzymu w dniu pogrzebu.

O godzinie wpół do 10 wieczorem około 100 stowarzyszeń i korporacji udało się gremjalnie na Kapitol, ażeby złożyć burmistrzowi Rzymu uroczystą kondolencję z powodu zamordowania króla. Burmistrz wypowiedział ognistą mowę, która wywołała powszechny entuzjazm.

Wojna chińska.

Angielski admirał ogłosił, że marsz wojsk angielskich na Pekin rozpocząć się ma w poniedziałek. W innych armjach panuje rozgoryczenie na Anglików, że na nich czekać musiano ze względu na bardzo powolne angielskie przygotowania. Chciało ich już zostawić w Tientsin, bo wojska innych mocarstw się niecierpliwiły, że muszą stać bezczynnie. Trzeba było dopiero rozkazów z Europy, aby skłonić wodzów do czekania na Anglików.

Rosjanie i Japończycy stracili cierpliwość i wyruszyli na własną rękę. W dniu 25 lipca jeszcze, Rosjanie starali się pod Peitsang wciągnąć generała chińskiego Maha w walkę. Rosyjska kolumna składała się z trzech kompanij piechoty i jednego szwadronu kawalerji. Generał Mah rozporządził 8.000 ludźmi. Chińczycy mimo przewagi liczebnej uciekli. Rosjanie zajęli zewnętrzne szanse obwarowanego obozu generała Maha.

Na radzie francuskich ministrów Delcassé odczytał telegram konsula francuskiego w Tientsinie, donoszący, że generał Frey przybył tam 26 lipca. Telegram konsula w Szanghaj donosi o wymordowaniu wielu misjonarzy rozmaitych narodowości w Szansi.

Gubernator Szantungu zawiadomił konsulów w Czifu, że otrzymał właśnie od Tsung-li-Yamenu pismo z 30 b. m.: Tsung li Yamen donosi, że posłowie i niemiecki pełnomocnik żyją, są zapotrzeni w pożywienie i utrzymują przyjazne (!!) stosunki z władzami chińskimi. Rokowania pomiędzy posłami a temiż władzami co do ich wyjazdu do Tientsinu są w toku i zbliżają się ku końcowi.

SZANGHAJ 4-go sierpnia. (T. B. K.) Biuro Reutersa donosi: Władze chińskie wydały edykt, w którym donoszą, iż wskutek rozruchów na północy ilość żołnierzy zostanie zwiększona celem obrony arsenału, położonego o trzy mile w kierunku wschodnim. Dyrektor arsenału zakazał odbywania ćwiczeń w strzelaniu, które niepokoiły kupców Europejskich (!!). Władze mają nadzieję, że europejczycy nie będą żywili żadnych bezpodstawnych obaw (!!).

SZANGHAI 4 sierpnia (T. B. K.). Biuro Reutersa donosi dalej: Wicekról Liu i Taotaj Sheng oświadczyli, że posłowie europejscy w Pekinie będą trzymani jako zakładnicy. W razie, gdyby wojska mocarstw szły na Pekin, posłowie zostaną wymordowani.

Krąży wieść, że Rosjanie i Japończycy w sile 25.000 ludzi idą na Pekin.

PETERSBURG 4 sierpnia (T. B. K.). „Prawit. Wiestnik“ ogłasza telegraficzną korespondencję między Tsiantsiunem z Titikaru a inżynierem Jugowiczem. Dowiadujemy się z niej, iż Tsiantsiun 22 lipca doniósł Jugowiczowi o wybuchu wojny między Rosją a Chinami, radząc przytem, aby ludność rosyjska opuściła chińskie terytorjum. Jugowicz odpowiedział mu, że o wybuchu wojny nic mu nie wiadomo, i że on, Tsiantsiun, ma bronić rosyjskich transportów okrętowych aż do granicy.

Zarazem oświadczył Jugowicz, że zostanie na miejscu, a odpowiedzialność za jakiegokolwiek kroki nieprzyjacielskie pozostawia na barkach generała gubernatora.

PETERSBURG 4 sierpnia. (Tel. B. K.) W Rosji europejskiej formuje się nowy pułk piechoty fortecznej złożony z 4 bataljonów, który odejdzie w okolice Kwantungu.

PETERSBURG 4 sierpnia. (Tel. B. K.) Do ministerjum wojny nadeszła depeza od generała

Apteka E. Hellera

Skład materiałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23.

Polica i wysyła odwrotną pocztą, nie licząc opakowania:

Pastyłki dentolinowe jedna pastylka rozpuszczona w szklance wody daje znakomitą antyseptyczną wodę do ust (szklok 50 sztuk = 1 kor.).

Essencja łopianowa przeciw wypadaniu włosów wypróbowany, pewny skutek 1 kor. i 2 kor.

Wina lecznicze na starej maladze wszystkie gatunki 2 kor. 40 h. szaszka.

Specjalności wszystkie krajowe i zagraniczne wody mineralne.

Pasta do zębów dentolinowa czyści jak proszek bez mydła, tuba 30 ct.

1526

Grodekowa z Chabarowska, nadana dnia 27 lipca o następującej treści:

Jenerał Zacharow zaprosił komendanta twierdzy Sansin na rokowania. Ponieważ tenże nie przybył, zajęły wojska rosyjskie północną i wschodnią część twierdzy, i bombardowały Sansin przez trzy godziny. W południe przepłynęli kozacy przez rzekę i zaatakowali miasto. Chińczycy w liczbie 4000 ludzi, przetrzymali silną kanonadę i gwałtowny atak kozaków, zostali jednak potem przez piechotę wyparci ze wszystkich pozycji i uciekli, pozostawiając działa oraz mnóstwo karabinów i naboł. Ogółem zdobyto 22 działa. Także ludność cywilna miasta uciekła. Chińczycy ponieśli znaczne straty. Rosjanie mają 6 rannych i jednego zabitego. Prócz tego zginął porucznik Gornostajew.

PETERSBURG 4 sierpnia. (Tel. B. Kor.) Dzienniki, omawiając odpowiedź cara na pismo cesarza chińskiego, zaznaczają w ogólności, że wobec stosunków panujących w Chinach, wobec trzymania posłów w niewoli i niustających rzezi chrześcijan i operacji wojennych, jakie wykonują hordy kułaka w połączeniu z regularnym chińskim wojskiem na terytorjum rosyjskim, pochód wojsk europejskich na Pekin jest konieczny. Rząd chiński może jednak rachować na Rosję co się tyczy uspokojenia kraju, zakończenia wojny i utrzymania nienaruszalności chińskiego terytorjum.

LONDYN 4 sierpnia. (Tel. pryw.) Według doniesienia „Daily Telegraph“ do Tientsinu przybył posłaniec, który opuścił Pekin 23-go lipca. Donosi on, że poselstwa są w dalszym ciągu obleżone, ale nie są atakowane. Natomiast „Standard“ twierdzi, na podstawie informacji z Tientsinu, że nadeszło tam pełne rozpaczy wołanie o pomoc ze strony japońskiego poselstwa, z tym dodatkiem, że w dniu 22 lipca każdy z obleżonych miał już tylko 25 naboł i prowiant zaledwie tylko na pięć dni.

WASZYNGTON 4 sierpnia (T. B. K.). Konsul amerykański w Szanghaju donosi telegraficznie, że Li-Hung-Czang oświadczył wobec konsula francuskiego: „Ponieważ mocarstwa, wbrew ostrzeżeniom, rozpoczęły pochód na Pekin, przeto od tej pory nie będzie się posłom w Pekinie komunikowało żadnej wiadomości z zewnątrz i pozostaną odcięci od świata“.

LONDYN 4 sierpnia (T. B. K.). Członkowie Tsung-li-Yamenu, życzliwi Europejczykom, zostali ścięci na rozkaz głównodowodzącego wojskami chińskimi Li-Ping-Henga.

BREMERHAVEN 4 sierpnia. (T. B. K.) Cesarzowa niemiecka odjechała stąd do Wilhelms-höhe. Cesarz Wilhelm wyjechał do Koburga na uroczystości pogrzebowe.

PARYŻ 4 sierpnia. (T. B. K.) Sprawca zamachu na szacha perskiego Salson, oświadczył sędziemu śledczemu, że chciał zabić szacha dlatego tylko, ponieważ jest panującym. Salson zeznał, że chciał swojego czasu zastrzelić prezydenta Francji Casimir-Periera, rewolwer wtedy jednak nie wystrzelił i dzięki temu jedynie Casimir-Perier uszedł śmierci.

LONDYN 4 sierpnia (T. B. K.) Urzędownie ogłoszono, że szach perski nie przyjedzie do Anglii. Jako powód podana została żałoba w Anglii z powodu śmierci księcia koburskiego.

PARYŻ 4 sierpnia. (T. B. Kor.) Prezes sądu handlowego w Paryżu otrzymał ostrzeżenie, że anarchiści przygotowują wysadzenie w powietrze budynku sądowego. Poczyniono jak najrozsądniejsze środki ostrożności.

PARYŻ 4 sierpnia. (Tel. B. Kor.) Międzyparlamentarna konferencja pokojowa zakończyła obrady wezwaniem rady centralnej i poszczególnych grup narodowych, aby interweniowały u poszczególnych rządów, celem ostatecznego ratyfikowania konferencji pokojowej w Hadze.

Następne konferencje odbędą się w Bernie szwajcarskim w roku 1901 i w Wiedniu 1902. Członkiem Rady międzyparlamentarnej został mianowany poseł do Rady państwa p. Włodzimierz Gniewosz.

LONDYN 4 sierpnia (T. B. K.). Z Pretorji donoszą: Prezydent Krüger oraz jenerał Botha ogłosili proklamację, obiecującą wszystkim farmerom odszkodowanie za szkody, wyrządzone im

przez Anglików, jeżeli bezzwłocznie porzucą swoje farmy i powrócą do swoich komend.

CAPSTADT 4 sierpnia. (T. B. K.). Biuro Reutersa donosi, że oddział Boerów pod dowództwem Liebenberga uderzył na Anglików, dowodzonych przez Smitha Dorriena, został jednak odparty. Jenerał Jan Hamilton udał się do Rustenburga, aby przyprowadzić stamtąd oddział dowodzony przez Baden-Powella. 700 Boerów poddało się jenerałowi Hunterowi.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu. Kraków 4 sierpnia.

Nowe zboże nie pokazało się jeszcze na targu, a młyny pokrywają starem zbożem tylko konieczne codzienne potrzeby, tak, że popyt na dzisiejszym targu był bardzo ograniczony. Ceny z powodu bardzo nieznacznych transakcyj nie uległy zmianie.

Płacono:

Pszemica biała	kor.	7.20	do	8.15
„ czerwona	„	7.20	„	8.20
„ żółta	„	7.20	„	8.28
Żyto	„	6.20	„	6.75
Jęczmień browarny	„	6.25	„	7.—
„ na krupy	„	—	„	—
Owies stary	„	6.25	„	6.75
Owies nowy	„	—	„	—
Rzepak	„	—	„	—
Koniec czerwony	„	—	„	—
„ biały	„	—	„	—

Wszystko za 50 kilogramów.
Bank galicyjski dla handlu i przemysłu.

BOCHNIA, dnia 2 sierpnia.
Dzisiaj płacono za 100 klgr. netto: Pszenicę od 15— kor. do 16— kor., żyto od 12— k. do 13— k., jęczmień od 12— k. do 13— k., owies od 12— k. do 13— kor., kukurydzę od 15— k. do 16—, groch od 15— k. do 20— k., fasolę od — kor. do — kor., tatarkę od — k. do — k., proso od — k. do — k., bób od — k. do — k., koniec od — k. do — k., ziemniaki od 5— k. do 6— k., słomę od 280 k. do 3— k., siano od 2— k. do 3— k., masło za 1 kilo od 1.40 k. do 1.60 k., jaja za kopę od — k. do 1.90 k.
Na targ zwierzęcy spędzono: Bydła 457, koni 330, świń 752 i płacono za 100 klgr. żywej wagi: bydło od 40 kor. do 44 kor., świnię od 70 k. do 72 k., konie za sztukę od 30 k. do 500 k.—
Następny jarmark odbędzie się dnia 16 sierpnia.
Magistrat miasta Bochni.

„GŁOS NARODU“

Szanownych prenumeratorów prosimy uprzedzić o wczesne wznowienie przedpłaty, która wynosi:

- W Krakowie: za sierpień 2.70 k., do końca roku 13.30 k.
- Na prowincji: za sierpień 3.40 k., do końca roku 17.00 k.

Rozkład jazdy na kolejach państwowych Z Krakowa odchodzą:

- 1) W stronę Lwowa i Podwołoczysk:**
  - 1) Pospieszny 6.31 rano; 2) Osobowy 8.10 rano; 3) Osobowy 11.00 rano; 4) Pospieszny 2.49 po poł.; 5) Osobowy 6.15 wieczorem (tylko do Tarnowa); 6) Pospieszny 8.48 wieczorem; 7) Osobowy 9.15 wieczorem; 8) Osobowy 10.50 wieczorem.
- 2) W stronę Skawiny przez Podgórze-Płaszów**
  - 1) Osobowy 10.20 rano (tylko od 1 czerwca do 30 września); 2) Osobowy 5.25 po południu; 3) Osobowy 10.20 wieczorem.
- 3) Z Podgórze-Płaszowa do Oświęcimia**
  - 1) Osobowy 3.21 po południu; 2) Osobowy 5.35 wieczorem; 3) Osobowy 9.10 rano (tylko do Skawiny); 4) Osobowy 7.50 wieczór (tylko do Skawiny);
- 4) W stronę Suchoj, Chabówki, N. Sącza, N. Zagórze, Husiatyna:**
  - 1) Osobowy 10.20 wieczorem (tylko do Skawiec); 2) Osobowy 10.20 rano (tylko do Chabówki od 1 czerwca do 30 września); 3) Osobowy 5.25 po poł (tylko do Chabówki); 4) Osobowy 5.15 wieczór (tylko do Skawiny); 5) Osobowy 8.55 rano; 6) Osobowy 3.00 po poł. (tylko do Skawiny); 7) Osobowy 7.33 wieczorem.

- 5) W stronę Wieliczki:**
  - 1) Osobowy 8.10 rano; 2) Mieszany 1.25 popoł.; 3) Mieszany 9.30 wieczorem.
- 6) W stronę Nowego Sącza, Muszyny przez Tarnów-Stróżę:**
  - 1) Pospieszny 6.31 rano; 2) Osobowy 11.00 rano; 3) Pospieszny 2.45 popoł. (tylko do Stróż); 4) Osobowy 6.15 wieczorem (tylko do N. Sącza); 5) Osobowy 10.50 wieczorem.
- 7) W stronę Zakopanego:**
  - 1) Osobowy 10.20 przed poł.; 2) Osobowy 5.25 popołudniu (w dniu przedświąteczne).
- 8) W stronę Kocmyrzowa:**
  - 1) Osobowy 8.30 rano; 2) Osobowy 1.50 popoł.; 3) Osobowy 8.00 wieczorem.

Dworek z ogródkiem
w śródmieściu położony, jest z wolnej ręki do sprzedania. Bliższej wiadomości udziela kancelarja adw. dra Romana Ławrowskiego, ul. Grodzka Nr 3.
1768

Ślubne jedwabne suknie zlr. 10.50
i wyżej! 14 metrów z przesyłką opłatną ocloną. Próbkę odwrotnie, tak z czarnych, jak białych i kolorowych „Jedwabów Henneberga“ od 45 ct. do 14 zlr. 65 ct. za metr.
5 G. Henneberg, 937
Seidenfabrikant, k. u. k. Hoflhrt. Zürich.

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
naturalna
szczawa alkaliczna

Jedwab Henneberga
tylko prawdziwy, jeżeli wprost odemnie sprowadzony. czarny, biały i kolorowy od 90 hal. do 29 kor. 30 h. za metr. Każdemu oclony i franko do domu.
1 Próbkę odwrotnie. 336
G. Henneberg,
Seidenfabrikant, k. u. k. Hoflhrt Zurich.

SAPOMENTHOL
(Maść Sapomentholowa),
nacieranie ból uśmierzające, wyrobu EUGENJUSZA MATULI apterza w RADOMYSŁU — koło TARNOWA.
Dostać można w każdej większej aptece po cenie: słoik próbny 1 kor. 40 hal., słoik duży 5 kor.
Celem ochrony przed naśladownictwami, proszę żądać wyraźnie: „Sapomentholu, wyrobu Eugenjusza Matuli“.
1026

Dr Franciszek Dundaczek
lekarz-dentysta 2186
ulica Studencka 1. 7 I. piętro.
Ordynuje od godz. 9—12 rano i od 2—6 wieczorem.
W niedziele i święta od 9—12 przed południem.

SKŁAD FORTEPIANÓW
W. Barabasz i Sp.
Kraków, Rynek 39, I. piętro. 1527

Odpowiedzi w interesach prywatnych nie dotyczących inseratów, udzielam tylko za nadesłaniem marki na 20 halerzy.
Z poważaniem
Jan Strycharski
Kraków.
1560

Zdzisław Zdanowicz
Kraków. Sławkowska, L. 8 vis:à vis Hotelu Saskiego

poleca **Cylindry, Kapelusze, Czapeczki**
1588 angielskie.

Farby olejne

do użycia gotowe, szybko schnące, do pomalowania werand, altan, ogrodzeń, sztachet, schodów, okien, drzwi, podłóg, ścian, sufitów, wozów, bryczek, taratasów i t. p.

Proszek „Andela“ i „Zacherlin“ na owady
Proszek perski na węgry
Papier, Lep i Trzaski na muchy, Siatki na okna przeciw muchom 1522
Naftalina, Liście pączulowe, Papier naftalinowy, Szaszetki, Kamfora, Pieprz biały przeciw molom
Tynktury przeciw plukwom, Rozpylacze do tynktury i proszku na owady

CERATY - LINOLEUM

Lakiery
Pasty i Kremy do odnawiania i odświeżania kolorowych buczków
Farby do farbowania materyl
FARBY DO PIÓR
LAKIERY na KAPELUSZE
niebieski, czarny, czerwony, brązowy, zielony, żółty i bezbarwny, na węgry i we flaszeczkach

Perfumy i Mydła toaletowe — Woda kolońska, Rozpylacze do perfum, Pudry toaletowe, Puzaki i tabeczki do pudru, Woda do włosów, Szaszetki toaletowe, — oraz wielki wybór rozmaitych toaletowych.

Reim i Spółka

ROGÓŻKI - CHODNIKI

NOWOŚĆ Maszynki do wypalania piasek.
KRAKÓW
Linia A-B, Rynek Nr. 37.

Farby olejne

do podłóg,
Farby lakierowe szybko schnące,
Lakiery bursztynowe i spirytusowe do podłóg,
Masę woskową do zapuszczania podłóg,
Masę francuską do posadzek,
Szczotki do froterowania, szurowania i zamiatania podłóg,
Olej do zapuszczania podłóg.
Lakier do tablic szkolnych.

Za duszę **ANTONINY HAJDUKIEWICZOWEJ** odprowione zostanie 2371
Nabożeństwo Żałobne
we Wtorek dnia 7 Sierpnia b. r. o godz. 9 rano w kościele św. Barbary, na które rodzina Krewnych, Znajomych i pobożną Publiczność zaprasza.

Polskie Karty Korespondencyjne
z hołdem dla Ojca Świętego
z powodu 90-letniej rocznicy imienin (19 Sierpnia b. r.),
sprzedaje po 10 groszy za sztukę
Księgarnia katolicka
Dra Wład. Miłkowskiego
w Krakowie, Rynek 30.
NB. Każda kartka jest opatrzona pieczęcią rzymskiego Stowarzyszenia katolickiego.

Wino odżywcze i Koniak z Somatozą
z dodatkiem żelaza lub bez tegoż, jako niezrównane środki wzmacniające, dla osób dorosłych i dzieci, w niedokrwistości, blednicy i w chorobach żołądka — poleca
L. Marcisiewicz dzierżawca apteki 1646
A. SIEDLECKIEGO w Krakowie, Rynek gł. L. 45.

Uczniów
z lepszych domów, przyjmie inteligentna rodzina, mieszkająca w pobliżu gimnazjum, jakoteż i innych szkół. Ceny umiarkowane, do wymagań od skromnych do wykwalifikowanych, według umowy. Łaskawe wcześniejsze zgłoszenia uprasza się przelać pod adresem: **A. Wiśniowski** Kraków, ul. Gołębia 16 parter. 2354
Przyjmuję Chłopców
na stancję pod przystępnymi warunkami. Opieka troskliwa zapewniona. — Zgłoszenia: Kraków, ul. Dietla L. 87, II-gie piętro. 2250 2 3

Inteligentny kawaler
lat 28, fachowy, właściciel interesu, ożeni się z posazną panną, której dla braku znajomości i czasu, tą drogą poszukuje. Zgłoszenia pod lit. „A. K.“ poste rest. Kraków za okazaniem kwitu inseratow. 2367 1 3
NAJNOWSZE karty ilustrowane!
Jubileusz H. Sienkiewicza 10 kart, Karty z obrazów J. Matejki (15 sztuk) Karty z obrazów Grottgera, Kossaka, Löfflera i innych artystów, Karty tkane, jedwabne, Karty wytłaczane (relief), Typy ludowe, najnowsze widoki Krakowa, karty okolicznościowe i t. p. poleca **HANDEL JANA EKIERA** Kraków, Karmelicka L. 18.
Kolekcje wzorów od 50 ct. wwyż, wysła się za nadesłaniem należności w znaczkach pocztowych. 2381

PANNA
z dobrem piśmem, znająca buchalterję, poszukuje stosownego zajęcia w biurze lub u P.P. Adwokatów. Łaskawe zgłoszenia upraszam pod: L. „100“ Kraków, poste restante. 2383 1 0
Willa piętrowa
wygodnie urządzona we wsi Zwierzyniec od strony błonia, naprzeciw parku Dra Jordana, stale zamieszkała, składająca się z 13-tu ubikacyj mieszkalnych, balkonem, werandą oszklonej, dużej terasy na piętrze, na której jest ładny naturalny ogródek, stajni, wozowni stodoły i zabudowań gospodarczych, ogrodu kwiatowego, owocowego i jarzynowego, około morga objętości zdanego do parcelacji, wolna od rewersu demolacyjnego, jest korzystnie do sprzedania. Wiadomość u właściciela w Półwsi Zwierzyniekiem L. 51. 2282 1 5
Studentów
na stancję, przyjmuje jak lat poprzednich od 20 zlr. miesięcznie, zapewniając troskliwą opiekę i nadzór oraz na życzenie pomoc w naukach. Konwersacja niemiecka bezpłatna. Stosownie do wymagań, ceny wyższe — Łaskawe zgłoszenia uprasza się nadsyłać wcześniej z załączką 5 fl., celem obopólnego zapewnienia, pod adr: **Stefania z Trembeckich Zwilling** Kraków, ul. Starowislna L. 12. 2247

Zmiana Lokalu!
W WIELKIM WYBORZE poleca najtaniej
PASKI damskie WOALKI
PARASOLE
PARASOLKI
REKAWICZKI
Krawaty damskie
ŻABOTY
Torebki — Torby
KUFERKI i Necessary z przyborami
ALBUMY na fotografie
ALBUMY na korespondentki
PORTMONETKI papierońskie
PATRYOTYCZNE wyroby srebrne i skórk.
GALANTERYA
A. FRONCZ Kraków przy ul. Prowanskiej L. 17.

Dom murowany
z trzema morgami gruntu ogrodowego, do sprzedania w Łagiewnikach, (pod Krakowem). — Bliższa wiadomość u Naczelnika gminnego. 2:80 1 3

Kto życzy sobie piwa posilnego, pożywnego, przynoszącego naprawdę korzyści dla organizmu ludzkiego, a przytem posiadającego łagodny i przyjemny smak, 2304
niechaj nabywa w handlu kolonialnym **J. F. FISCHERA** Kraków, Rynek, Linia A-B
Piwo bawarskie salonowe 11 butelek Zlr. 1-20 — 1 butelka 12 kr.

Potrzebny jest zaraz Chłopiec do praktyki masarskiej mający lat 14 lub więcej, z ukończoną 4-tą kl. normalną. Zgłoszenia w **Masarni M. Wałaszkiwicza** w Dębicy. 2277 5 5

Największy Skład Maszyn do szycia i haftu SINGERA
przeniesiony został z pod Nr. 21 na tę samą Linję pod Nr. 18 w Rynek głównym
I poleca maszyny nieprześcignionej trwałości — najnowszej konstrukcji a nowszej od wszystkich przez inne składy ogłaszanych, szółenkowych, pierścieniowych i Vibrating Shuttle, jakoteż i wszelkich innych systemów z pierwszorzędných światowych fabryk.
NAUKA HAFTÓW MASZYNOWYCH BEZPŁATNIE.
Na wypłaty: ręczne od 30 do 65 zlr., nożne od 40 do 120 zlr. — gotówką 10% taniej. Najnowsze ilustrowane cenniki przesyła franco. 1330
JÓZEFA IWANICKIEGO następcą R. Pawłowski w Krakowie, tylko Rynek główny Nr. 18.

FABRYKA PIECÓW kaflowych
z budynkami oraz sporym materiałem, tak surowym, jakoteż glazurowanym, z całym urządzeniem **jest do sprzedania.** Bliższe informacje oraz adres, poda dz. ins. „Głosu Narodu“ pl. 2366. 2 3

ROWERY znakomitej dobroci
z stali angielskiej, marki zagranicznej, pneumatyki, najnowszej konstrukcji, ostatni model r. 1900, ze wszystkimi przyborami, z dzwonkiem i latarką, ze względu na koniec sezonu, po niższych cenach, to jest po 85 i 95 fl., — do sprzedania w głównym Składzie Maszyn i Rowerów **R. PAWŁOWSKIEGO** dawniej **J. IWANICKIEGO** w Krakowie, Gł. Rynek L. 18
Sprzedaż na raty wykluczona!
Najlepsze higieniczne paryskie **TOWARY GUMOWE** do celów sanitarnych polecają 1523
REIM i SPÓŁKA Rynek 37, Kraków Linia A-B. Cenniki darmo. — Wysyłki dyskretnie.

Stanisław Cich FRYZYER w Nowym Sączu poszukuje zaraz **młodego subiekta.**
Telegram
od mojego spedytora z Tryestu. 24 lipca 1900.
„Właśnie odbieramy awizo, że 360 skrzyń z herbatą dla Pana z Hankau załadowane na statek Lloyd'a, płyną przez kanał Suezki do nas.
Niebezpieczeństwo wykluczone.“
Tak więc herbaty z tegorocznego sprzętu zakupione dla mnie w Chinach są bezpieczne, co przy terażniejszych rozruchach i rabunkach słuszną obawę wzbudziło.
O czem życzliwą Szanowną klientelę zawiadamia
JULIUSZ GROSSE 2379 Kraków, pałac Spiski.

Ważne!!!
wysprzedaż różnych narzędzi rolniczych, niżej cen fabrycznych, młynki bakerowskie, 12 i 13 sitowe z elewatorom, 2 wiatrowe wialnie polskie, wlatrak bez sit, młyn śrubownik z kamieniami de kleratu działający 40 kilo na godzinę, Pasy maszynowe angielskie, od 4) — 90 m szerokie, wózek na jednego i parę koni, z praktycznymi siedzeniami, pojedynczym i podwójnym, z latarniami, — tanie do sprzedania. — Adres poda dział inser. „Głosu Narodu“ pod l. 2331. 3 3

Uwaga! Wszelkie maszyny do szycia, sprzedawane pod nazwą „Singera“ w innych składach są wyrabiane na sposób jednego z naszych dawniejszych systemów — maszyny te nie mają atoli nic wspólnego z naszymi wyrobami, nie dorównują one ani pod względem konstrukcyj, działalności jak i trwałości najnowszemu syst. naszych familijnych maszyn.

Oryginalne Singera Maszyny do Szycia.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są wzorem pod względem konstrukcji.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są niezbędne do użytku domowego i przemysłu.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są w przedsiębiorstwach fabrycz. najbardziej rozpowszechnione.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są niezrównane w działalności i trwałości ich jest wypróbowana.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia nadają się najlepiej do haftów artystycznych.
Bezpłatna nauka wszelkiego szycia maszynowego, haftu ozdobnego, aplikacyjnego, oraz robót ażurowych. — Wielki wybór jedwabiu w różnych kolorach.
Dostarczamy elektromotory dla pojedynczych maszyn do domowego użytku. 2175
SINGER Co Towarzystwo Akcyjne Maszyn do Szycia dawniejsza firma **G. Neidlinger**
Filie: **Kraków, ul. Szpitalna L. 40** naprzeciw teatru miejskiego.
w Tarnowie, ulica Krakowska 4/5 — w Nowym Sączu, ulica Jagiellońska.